

نبره ساری

تسهیل کار آفرینی زنان خانه‌دار یکی از برنامه‌های دولت سیزدهم بوده و توجه ویژه‌ای به مشاغل خانگی شده است. به طوری که مجوزهای کسب‌وکارهای خانگی یا کمترین سختگیری و در کوتاه‌ترین زمان ممکن صادر می‌شود. بیش از هزار و ۲۰۰ عنوان شغلی (۵۹۹ رشته) به طرح ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی تعریف شده است که به راحتی افراد می‌توانند کسب‌وکار خود را مجوزدار و از طریق آن تسهیلات دریافت کنند.

عاشق نوشتن هستیید؟ به تدریج‌تری یا صنعت فیلمسازی علاقه دارید؟ کیک‌پزی و آشپزی را دوست دارید؟ خیاطی و دوخت و دوز می‌کنید؟ برنامه‌نویسی هستیید؟ نقاشی می‌کنید؟ به خطاطی تسلط دارید؟ مثبت و معرق کاری را یاد گرفته‌اید؟ دار قالی دارید؟ اصلاً چرا راه دور؟ معلم قرآن هستیید؟! به ورزش خاصی تسلط دارید؟! قارج خوراکی پرورش می‌دهید؟ شور و ترشی درست می‌کنید؟! عروسی باقی می‌کنید؟ کوبلن دوزی می‌دانید؟ به روزنامه‌نگاری علاقه دارید؟ پژوهشگر هستیید؟! علاقه خود را به کسب‌وکار تبدیل کنید و در خانه خود کار آفرین شوید.

چرا شغل خانگی؟!
 اما رها و اطلاعات مربوط به سایر کشورها می‌گوید کسب‌وکارهای خانگی به علت مزیت‌هایی که دارند به سرعت توسعه می‌یابند و سهم بسزایی در کاهش نرخ بیکاری و توسعه اقتصادی و اجتماعی کشورها خواهند داشت. حال آنکه این روزها رفع نیازهای اقتصادی به عنوان مهم‌ترین عامل در گرایش زنان به مهارت‌آموزی در بخش مشاغل خانگی خواهد بود. در کنار این مهم افزایش استقلال، جلوگیری از افسردگی و از همه مهم‌تر پر کردن اوقات فراغت به سبک سالم و سازنده عوامل مهم دیگری هستند که افراد به ویژه زنان را به راه‌اندازی کسب‌وکار خانگی ترغیب می‌کنند.

قانون و مشاغل خانگی

به استناد اصل ۱۲۸ قانون اساسی «هر کس حق دارد شغلی را که به آن مایل است و مخالف اسلام و مصالح عمومی و حقوق دیگران نیست، برگزیند. دولت موظف است با رعایت نیاز جامعه به مشاغل گوناگون برای همه افراد امکان اشتغال به کار و شرایط مساوی را برآورد»

«جوان» نقش تسهیل‌دهنده صدور مجوز مشاغل خانگی در کار آفرینی بانوان را بررسی می‌کند

گره‌گشایی از کار آفرینی بانوان

معاون وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی به «جوان» می‌گوید: صدور مجوزهای مشاغل خانگی رشد ۲۰۰ درصدی داشته است

مزایای کسب‌وکار خانگی
 شاید این سؤال پیش آید که شغل خانگی چه نیازی به مجوز دارد؟ در واقع هدف از صدور مجوز مشاغل خانگی اجازه فعالیت نیست بلکه رسمی کردن آن است. رسمی شدن منافع متعدد و بزرگی برای کسب‌وکارها دارد که در ادامه به آنها اشاره می‌شود اما به صورت کلی درهای بازار به روی کسب‌وکارهای خرد باز می‌شود.
 از جمله مزایای کسب‌وکار خانگی این است که به دلیل پایین بودن سرمایه‌گذاری، ریسک کمتری دارد. افزون بر این خودمدیریتی و افزایش استقلال را به دنبال دارد. ساعت کاری اختیاری، استفاده از نیروی کار خانگی، صرف زمان بیشتر در کنار اعضای خانواده، کاهش هزینه‌های رفت‌وآمد، استفاده بهینه از وقت و انرژی و عدم هزینه برای اجاره یا خرید محل کار از دیگر مزایایی است که می‌توان برای کسب‌وکارهای خانگی به ویژه برای زنان تعریف کرد.
 افزون بر این اخذ مجوز مشاغل خانگی این مزیت را دارد که افراد می‌توانند از تسهیلات مشاغل خانگی مثل وام بهره‌مند شوند. همچنین مشمولان قانون، با ارائه مجوز کسب‌وکار خانگی می‌توانند نزد صندوق تأمین اجتماعی به صورت خویش فرما بیمه و از مزایای آن بهره‌مند شوند.

شرایط انجام کسب‌وکار
 در واقع دارندگان مجوز مشاغل خانگی در صورت واجد شرایط بودن از انواع گوناگون حمایت‌ها نظیر بیمه خویش فرما، تسهیلات و بازارچه‌های محلی جهت عرضه محصولات خانگی و غیره برخوردار می‌شوند، همچنین به علاقه و شغل خانگی خود رسمیت می‌بخشند.
 نظارت در حوزه مشاغل خانگی به سه مرحله قبل از پرداخت، حین پرداخت و پس از پرداخت تسهیلات تقسیم‌بندی می‌شود. برای انجام کسب‌وکار خانگی لازم است کار صرفاً از سوی عضو یا اعضای خانواده در واحد مسکونی انجام شود. حجم تولید باید با شرایط فضای واحد مسکونی تناسب داشته باشد. آلودگی‌های زیست‌محیطی، صوتی و بصری ایجاد نکند. حقوق همسایگان به طور کامل رعایت شود. عرضه و فروش محصول (کالا و خدمات) در خارج از واحد مسکونی صورت گیرد. تردد غیر متناسب با فضای محل سکونت به ویژه در مجتمع‌های مسکونی انجام نشود. شغل مجاز باشد و با محیط مسکونی تناسب داشته باشد.

مشاغل خانگی قرار گرفته است. بیش از هزار و ۲۰۰ عنوان شغلی در طرح ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی تعریف شده که با مراجعه به سایت همه این عناوین مشخص است، این در حالی است که در صورت نبود شغل مورد نظر متقاضی در فهرست مشاغل خانگی، متقاضی می‌تواند در فرم ثبت‌نام یا قسمت فرم رشته‌های جدید پیشنهادی، شغل مدنظر خود را پیشنهاد دهد. مشاغل پیشنهادی متعاقباً بررسی و در صورت تصویب، به فهرست مشاغل خانگی اضافه خواهند شد.

رشته‌های مشاغل خانگی
 بر اساس مصوبات ستاد ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی، رشته‌های مشاغل خانگی در حوزه‌های صنایع دستی، فرش دستیافت، امور تولیدات دامی، شیلات، صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی، عشایری، امور تولیدات گیاهی، تولیدی (صنعت و خدمات)، فعالیت‌های فرهنگی و هنری است و بر همین اساس انواع مشاغل خانگی و زیربخش‌های آنها در سایت وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی قسمت

احراز مشاغل ایجاد کنند.
 مطابق قانون ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی، مشاغل خانگی شامل آن دسته از فعالیت‌هایی است که از بسوی عضو یا اعضای خانواده در فضای مسکونی در قالب یک طرح کسب‌وکار بدون مزاحمت و ایجاد اختلال در آرامش واحدهای مسکونی همجوار شکل می‌گیرد و منجر به تولید خدمت یا کالای قابل عرضه به بازار خارج از محیط مسکونی می‌شود.

معاون توسعه کار آفرینی و اشتغال وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی در گفت‌وگو با «جوان»:

خرید تضمینی محصولات مشاغل خانگی به زودی اجرا خواهد شد

آغاز کردیم که خرید اعتباری را در اختیار مشتریان قرار می‌دهند (به شرط اینکه از مشاغل خانگی خرید کنند) و همین باعث جهش خرید تضمینی مشاغل خانگی می‌شود.
 وی تأکید کرد: پیشرفت خوبی در این زمینه داشتیم و در حال مذاکره با چندین بانک عامل هستیم که در این قالب فروش محصولات مشاغل خانگی تضمین و در آینده با نهای شدن توافقات رونمایی می‌شود.
تقویت تسهیلات با همکاری بانک مرکزی

کریمی‌بیرونند گذری هم به موضوعات اقتصادی و ارتباط‌گیری جهت افزایش اعتبارات داشت و در این باره گفت: ما در شش ماه اول تعاملات زیادی با بانک‌ها داشتیم اما تا الان به سقف تعیین شده افزایش اعتبارات مشاغل خانگی نرسیده‌ایم، هر چند اگر در ماه‌های پیش رو موفق به جذب تسهیلات در سراسر کشور شویم با همکاری بانک مرکزی تقویت تسهیلات را در نظر خواهیم گرفت.
 طبق گفته وی، سال گذشته ۳ هزار میلیارد تومان تسهیلات مشاغل خانگی در نظر گرفته شد که نسبت به سال‌های گذشته (بنج سال قبل) چند برابر شده و امسال نیز بانک مرکزی ۴ هزار میلیارد تومان در حوزه مشاغل خانگی تخصیص قائل شده است.
 کریمی‌بیرونند گفتن مجوز مشاغل خانگی را بسیار ساده ارزیابی کرد و گفت: مشاغل خانگی در گذشته گوشه رینگ بود و دیده نمی‌شد اما امروز گستردگی قابل توجهی در کشور دارد. مجوزهایی که صدور آن هشت تا ۱۰ ماه به طول می‌انجامید، در حال حاضر به راحتی در اختیار افراد قرار می‌گیرد و همچنین با تعدد مشاغل خانگی هم‌رویه‌ر هستیم، در حالی که حتی مراکز فنی و حرفه‌ای نیز اقدام به آموزش می‌کنند، لذا از همه خانواده‌ها در کشور دعوت می‌کنیم از این شرایط استفاده کنند و در یک همکاری خانوادگی کسب‌وکاری راه‌اندازی کنند تا در کنار سایر فعالیت‌های خود یک فعالیت جمعی داشته باشند، اینچنین هم به قوام خانواده و هم اقتصاد کشور کمک خواهد شد.

و اقداماتی که برای بسترسازی مناسب اشتغال زنان صورت گرفته، طبیعتاً باعث توانمندسازی و اشتغال زنان شده است.
 کریمی‌بیرونند به اقدامات صورت گرفته جهت تقویت مشاغل خانگی اشاره و اظهار کرد: علاوه بر تقویت بخش آموزش، حدود ۱۰۰ رشته کم‌سرمایه‌بر و پرمهارت را که عمدتاً در حوزه زنان است با هزینه کم شناسایی و تقویت کردیم.
 راه‌اندازی تعاونی‌های تأمین نیاز مشاغل خانگی در ۲۰ استان از دیگر اقدامات صورت گرفته در گفته‌های معاون وزیر بود که درباره آن گفت: تعاونی‌ها کل زنجیره مشاغل خانگی (شناسایی تا فروش) را پشتیبانی می‌کنند.
 وی مجموع اقدامات صورت گرفته را بر کاهش شدن نرخ بیکاری زنان اثر گذار دانست و چنین عملکردی را حاصل تلاش دولت سیزدهم جهت توسعه و تقویت مشاغل خانگی ارزیابی کرد.

راه‌اندازی ۵۰۰ بازار و بازارچه مشاغل خانگی در ۱۴۰۱
 کریمی‌بیرونند در ادامه برنامه‌های پیش روی این معاونت را جهت تقویت مشاغل خانگی و وصل کردن آن به بازار شرح کرد و گفت: در سال گذشته بیش از ۵۰۰ بازار و بازارچه مشاغل خانگی در سراسر کشور راه‌اندازی شد که جهش قابل توجهی داشت و همین امسال هم توسعه بازارچه‌های مشاغل خانگی در صدر اولویت‌های وزارت کار در استان قرار دارد. یکی دیگر از برنامه‌های در نظر گرفته‌شده برای تقویت ارتباط مشاغل خانگی توسعه پشتیبانان مشاغل خانگی است. وی در توضیح پشتیبانان مشاغل خانگی گفت: در مشاغل خانگی دو حالت داریم؛ یکی اینکه شخص مستقلاً فعالیت دارد و گاهی‌یک فرد به عنوان پشتیبان یک تا ۴ نفر است. در واقع تفاوت این است که فرد پشتیبان کار آفرین حرفه‌ای در این حوزه است و خودش موجب تقویت بازار می‌شود، یعنی وی زمانی می‌تواند فعالیت را آغاز کند که بازار فروش همپا شود.

طبق گفته کریمی‌بیرونند در ابلاغیه‌ای که امسال وزیر کار به استانداران در حوزه مشاغل خانگی داشته، اولویت پر درآمد تسهیلات و خدمات

محمود کریمی‌بیرونند، معاون توسعه کار آفرینی و اشتغال وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی در گفت‌وگو با «جوان» در توضیح فرایند صدور مجوز کسب‌وکار خانگی می‌گوید: تقریباً حدود ۱۲ عنوان مجوز مشاغل خانگی داریم که تا قبل از دولت سیزدهم کمتر بود. در حال حاضر حدود ۲۰ درصد با افزایش تعدد مجوزها مواجه هستیم. در دولت قبل فرایند صدور مجوز به صورت خانگی بود، به این نحو که اشخاص در خواست خود را ارائه و به صورت حضوری به ادارات مراجعه می‌کردند که عمدتاً تا چند ماه در یافت مجوز کسب‌وکار خانگی به طول می‌انجامید اما از شروع به کار دولت سیزدهم یکی از اقدامات تحولی این بود که صدور ۹۵ درصد از مجوزهای مشاغل خانگی آنی شد، به این صورت که در حال حاضر بعد از مراجعه اشخاص به درگاه ملی مجوزها، با ورود اطلاعات و احراز هویت و توضیح درباره کسب‌وکار می‌کند که قصد راه‌اندازی آن را دارند، بدون ارجاع به کارشناس مجوز صادر می‌شود.
 طبق گفته کریمی‌بیرونند تنها تعداد کمی از مجوزها بعد از ثبت‌نام غیر حضوری نیاز به بازدید حضوری کارشناس وجود دارد.

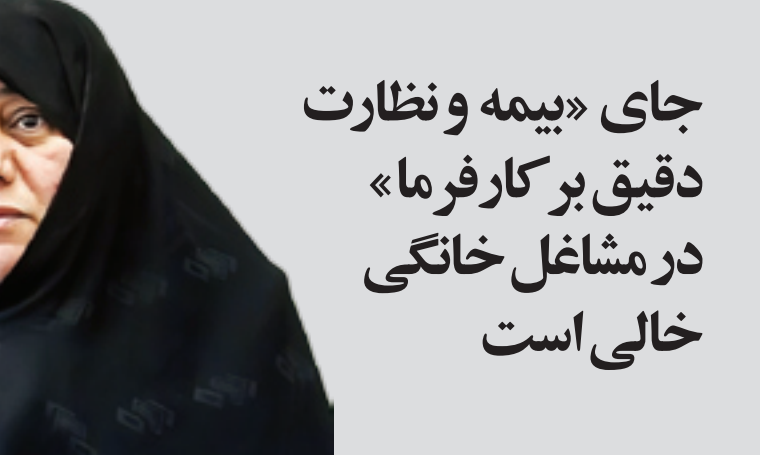
معاون وزیر تعاون در این باره توضیح داد: عمدتاً این نوع مجوزها مربوط به حوزه غذا، دارو و مواردی است که با سلامت و بهداشت درگیر بوده و نیازمند نظارت فنی خواهد بود. با شرایط پیش آمده در یک سال اخیر گرفتن مجوز مشاغل خانگی یکی از آسان‌ترین فعالیت‌ها جهت کار و تولید است.

رشد ۲۰۰ درصدی صدور مجوزهای مشاغل خانگی
 به گفته کریمی‌بیرونند استقبال خوبی از اعطای مجوز از این طریق شده و اعمال این سیاست خود را در عمل نشان داده است، چنانچه سال گذشته بیش از ۲۱۸ هزار مجوز صادر شد که شاهد رشد ۲۰۰ درصدی در حوزه مشاغل خانگی بودیم.
افزایش نرخ مشارکت اقتصادی زنان

معاون توسعه کار آفرینی و اشتغال وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی به توانمندسازی زنان کار آفرین از طریق توسعه مشاغل خانگی اشاره و آماری را در این زمینه ارائه می‌کند و توضیح می‌دهد: نرخ بیکاری زنان در این دولت نسبت به سال‌های قبل در هر فصل کاهش یافته

از مشاغل خانگی در روستاها صورت می‌گیرد و افراد زیر نظر کارفرمایان هستند که غیرمنصفانه رفتار می‌کنند. سواستفاده‌های مالی در نتیجه اعطای حقوق لازمه از جمله نظارت کافی، بیمه و مزایا به مشاغل خانگی، راه را برای هر گونه سوءاستفاده جلوگیری از آنکیزه بیشتری می‌کند.
 وی قانونمندی مشاغل خانگی را موجب نظم می‌داند و بیان می‌کند: جادارد معاونت امور زنان و خانواده و نیز مجلس شورای اسلامی قانونی تصویب کنند تا از هر گونه سوءاستفاده جلوگیری شود و در مدل منظمی قابل نظارت بیشتر باشد، مثل اینکه بیمه مشخص مشاغل خانگی به با گرفتن آن کمک بیشتری خواهد کرد.
 به اعتقاد روح‌افزا در قدر استقبال از مشاغل خانگی بیشتر باشد، در سایر هزینه‌های مشاغل حضور برای دولت نیز صرفه‌جویی خواهد شد.

فرشته روح‌افزا، استاد دانشگاه و فعال حوزه زنان در گفت‌وگو با «جوان» نقش مشاغل خانگی در بهبود وضعیت اجتماعی، عاطفی و اقتصادی خانوادگی را بررسی می‌کند و می‌گوید: کسب درآمد تنها یکی از مزیت‌های باعث می‌شود حسن بی‌کفایتی به افراد دست دهد که در نهایت منتج به افسردگی خواهد شد.
 این روزها بسیاری از روانشناسان معتقدند راه‌هایی مثل همین اشتغال در منزل باعث می‌شود زنان از بند وابستگی و احساس نداشتن کفایت کافی در زندگی رها شوند. بسیاری از مشاغل خانگی که در جریان کار آفرینی‌ها پدید می‌آیند، به افراد کمک می‌کنند روزنه جدیدی در زندگی خود بیابند و به سمت پیشرفت در روند زندگی حتی خانه‌داری گام بردارند. چه بسا که این موضوع در تأمین هزینه‌های زندگی و اقتصادی خانواده مؤثر بوده و به زنان کمک می‌کنند علاوه بر استقلال مادی، از هزینه‌های بیپه‌ده نیز جلوگیری کنند.

جای «بیمه و نظارت دقیق بر کار فرما» در مشاغل خانگی خالی است